

13 maart 2022

Jezus gevangengenomen en ondervraagd

Johannes 18:1-11

Thema: Hier ben ik, ik loop niet weg

PROJECTTITEL: JEZUS MAAKT HET VERSCHIL

Projectthema: Weglopen of naar voren stappen?

Doel

De kinderen leren dat Jezus laat zien dat Hij zichzelf gevangen laat nemen. Hij vlucht niet voor zijn lijden en sterven.

Toelichting

Johannes beschrijft duidelijk dat Jezus machteloos lijkt. Soldaten nemen Hem gevangen en voeren Hem af, maar alleen omdat Jezus dat toestaat.

Jezus zou zich kunnen verzetten tegen zijn arrestatie. Hij is sterker dan Judas, de soldaten en dienaars van de hogepriester. Dat zie je, als Hij hen laat terugdeinzen en vallen, alleen door naar voren te stappen en zich bekend te maken. Jezus doet niets en toch ... Jezus weet dat Hij alleen de grootheid (heerlijkheid) van God de Vader laat zien, als Hij lijdt en sterft. Daarom loopt Hij er niet voor weg. Hij betreft zijn leerlingen en volgelingen er ook niet bij (vs. 8: laat deze mensen gaan) en keurt het geweld door Petrus af (vs. 10v). Jezus zegt: Mij moeten jullie hebben, Mij alleen.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Jezus wordt gevangengenomen

Richtlijnen: Vertel aan de jongste kinderen eenvoudig wat er gebeurt in Getsemane. Leg daarbij de nadruk op het feit dat Jezus zich vrijwillig overgeeft en gehoorzaam is aan de opdracht van God de Vader. Vertel vooral ook over de vallende soldaten die bewijzen dat ze Jezus ze wel kan, maar op dat moment niet wil verslaan. (Beperk je tot de eerste elf verzen van Johannes 18. Petrus 'verloochening' volgt volgende week.)

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Mij alleen moeten jullie hebben

Richtlijnen: Jezus wil de weg van het lijden gaan. Hij verzet zich niet als Hij gevangen wordt genomen. Er is maar één weg naar de overwinning en die wil Jezus gaan. Hij gaat zelf naar zijn vijanden toe en zegt 'Hier ben ik'. Hij verstopt zich niet, maar geeft zichzelf over. Jezus' overmacht blijkt eruit dat de soldaten juist dan op de grond vallen. 'Hier ben ik' betekent ook, dat Jezus zijn leerlingen en volgelingen buiten schot wil houden. Petrus legt zich hier niet direct bij neer. Hij wordt tot de orde geroepen. Het moet hem duidelijk zijn, dat hij niet voor zijn Meester kan vechten met geweld, alleen maar door eerbiedig en gehoorzaam erbij te zijn.

Ondanks alle lijden en pijn gaat alles zoals God wil.

(De rest van dit hoofdstuk, dat Petrus in zijn trouw aan Jezus faalt, is het thema voor de volgende zondag.)

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Jezus loopt niet weg voor het lijden

Richtlijnen: Met de jongeren is het interessant de houding van Jezus te vergelijken met de houding van Adam en Eva (zie het extra bijbelgedeelte). Lees bijvoorbeeld Joh. 18:1-9 en Genesis 3:8-13 met elkaar. Laat de jongeren verschillen en overeenkomsten opschrijven.

In beide gevallen geeft God de opdracht te doen wat Hij zegt. De eerste mensen falen daarin en reageren angstig na hun zonde door hun verantwoordelijkheid niet te nemen en elkaar de schuld te geven. Jezus is trouw en faalt niet. Hij stapt naar voren en neemt juist alle schuld bij anderen weg. Hij vraagt om zijn leerlingen met rust te laten. Hij lijkt machteloos, maar dit is zo sterk, dat zijn vijanden erdoor vallen. Ook al lijkt de gevangenneming en wat daarop volgt een nederlaag, niets en niemand houdt Gods werk tegen.

Durven de jongeren te staan voor hun idealen in het leven, voor hun geloof? Of kiezen ze voor hun eigen oplossingen buiten Jezus om? Zoals Petrus koos voor geweld, dat niet past in Jezus' lijden.

Extra Bijbelgedeelte: Genesis 3:8-13

(Adam en Eva zoeken allerlei uitvluchten voor de eerste zonde. Ze verstoppen zich voor God en schuiven daarna de schuld op elkaar en de slang af. Wat een tegenstelling met het naar voren stappen van Jezus!)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

Na zijn onderwijs aan zijn leerlingen en zijn gebed (Joh. 13 t/m 17) gaat Jezus met hen naar een olijfgaard (de tuin Getsemane) aan de overkant van de beek Kidron (ten Oosten van Jeruzalem).

Merkwaardig is dat Johannes niets beschrijft van Jezus' worsteling en gebeden in Getsemane, zoals de andere drie evangelieschrijvers (Matt. 26:36-46; Marcus 14:32-42; Lucas 22:39-46). Het verhaal gaat direct verder met de arrestatie van Jezus door een afdeling Romeinse soldaten en een groep dienaars van de priesters (vs. 3). Een overmacht van bewapende mannen die door Judas naar de juiste plek gebracht zijn – een plek waar Jezus wel vaker naar toeging met zijn leerlingen (vs. 2). Bij de andere drie evangelieschrijvers verraadt Judas zijn meester met een kus, hier is hij alleen de gids van het arrestatieteam.

De volle nadruk ligt op wat er dan gebeurt. Als Jezus zegt 'Ik ben het die jullie zoeken' slaan die ruwe soldaten van schrik tegen de grond! Johannes wil laten zien dat Jezus zich helemaal vrijwillig gevangen laat nemen en dat Hij in feite de macht heeft al die soldaten buiten spel te zetten. Jezus wordt niet overgeleverd, maar levert zichzelf over en vraagt vrijgeleide voor zijn leerlingen. Daarmee brengt Hij zijn eigen woorden tot vervulling (6:39; 10:28 en 17:12): 'Geen van hen die U mij gegeven hebt, heb Ik verloren laten gaan.' Overigens hadden die woorden een veel bredere betekenis, want met 'niet verloren gaan' beloofde Jezus dat wie in Hem gelooft een burger van Gods Koninkrijk, van Gods nieuwe wereld mag zijn.

Ook al vraagt Jezus vrijgeleide voor zijn leerlingen toch grijpt Petrus naar het zwaard en slaat, impulsief als hij is, naar een dienaar van de hogepriester. Het zwaard tref het rechteroor van deze Malchus. Ook Lucas noemt het rechteroor (Lucas 22:50) en vertelt erbij dat Jezus het oor geneest. Johannes vermeldt alleen dat Jezus Petrus bestraft en zegt: Stop daarmee! Zou ik de beker die de Vader Mij gegeven heeft niet drinken? Door te gaan vechten voor Jezus gaat Petrus lijnrecht in tegen de bedoelingen van God, de Vader. Jezus zegt het op deze manier, want Hij weet dat Hij de beker van lijden en sterven moet drinken, omdat de Vader Hem die weg wijst. In gehoorzaamheid aan en uit liefde voor zijn Vader gaat Jezus vrijwillig deze weg. Als de goede herder geeft Jezus zijn leven voor de schapen (Joh. 10:15). 'Maar,' had Jezus gezegd (10:18), 'niemand neemt mijn leven. Ik geef het zelf. Ik ben vrij om het te geven en om het weer terug te nemen – dat is de opdracht die Ik van mijn Vader gekregen heb.'

Vanuit dat verlangen en die zekerheid levert Jezus zich vrijwillig over aan de soldaten en uiteindelijk aan zijn dood aan het kruis.

Opmerking

Misschien kun je een gesprekje met de kinderen hebben over Jezus die vrijwillig die zware lijdensweg is gegaan. Hoe komt het dat Jezus dit aandurfde? Daar is toch veel moed voor nodig?

Auteur: RB

Liederen

Psalm 42

Gezang 180 LvdK

Lied 575

Waarom?

Heel alleen

Alzo lief had God de wereld

Jezus, ik wil U bedanken

Weet je dat de lente komt?

(=Gezang 182 LvdK)

Hemelhoog 205

Op Toonhoogte 429

Hemelhoog 104

Op Toonhoogte 431

Hemelhoog 207

Auteur: PZ

Jezus wordt gevangengenomen

Het is al laat als Jezus klaar is met praten. De hele dag is Hij bij de mensen geweest en heeft met hen gesproken en voor hen gebeden. Nu Jezus uitgepraat is loopt Hij met leerlingen naar de overkant van het dal. Daar aan de overkant is een grote tuin. Jezus en zijn leerlingen gaan de tuin in. Ze kennen de weg in de tuin goed. Ze zijn er al vaker geweest. Judas, de leerling die Jezus gaat verraden, kent de tuin ook goed. Hij weet dat Jezus er die avond zal zijn. Samen met een groep soldaten komt Judas naar de tuin. Er zijn ook dienaren van de priesters en de Farizeeën met hen meegekomen. Ze hebben wapens bij zich en dragen fakkels en lampen.

Jezus ziet de mannen aankomen. Hij weet al precies wat er gaat gebeuren. 'Wie zoeken jullie?'

De mannen antwoorden: 'We zoeken Jezus uit Nazaret.'

Jezus antwoordt: 'Ik ben het.'

Judas staat erbij als Jezus dit zegt.

De mannen schrikken van het antwoord van Jezus. Ze zetten een paar passen naar achteren en vallen op de grond. Ze hadden niet verwacht dat Jezus zelf naar hen toe zou komen. Nu de mannen op de grond liggen kan Jezus ze makkelijk verslaan. Hij is immers zo machtig. Jezus doet dat niet. Hij blijft rustig. Nogmaals vraagt Jezus: 'Wie zoeken jullie?'

Sommige mannen liggen nog op de grond. 'We zoeken Jezus uit Nazaret.'

Jezus kijkt de mannen aan. 'Ik ben het. Dat zei ik al. Als jullie Mij zoeken, laat mijn leerlingen dan gaan.'

Jezus weet dat het zo moet gaan. Hij blijft rustig en gehoorzaamt God zijn vader. Hij geeft zich vrijwillig over aan de soldaten.

De leerlingen van Jezus hebben het gesprek van dichtbij gevolgd. Simon Petrus wil niet dat de soldaten Jezus meenemen. Hij dringt zich naar voren en trekt zijn zwaard. Hij is van plan Jezus te verdedigen tegen de soldaten die Hem komen halen. Met een grote zwaai hakt hij het rechteroor af van een man die dichtbij staat. Het is Malchus, de knecht van de hogepriester. De man schreeuwt en houdt zijn hand tegen zijn hoofd. Er stroomt veel bloed uit. Simon Petrus staat klaar om nog meer mannen aan te vallen.

Weer blijft Jezus rustig. Hij zegt tegen Petrus: 'Doe je zwaard weg. Want mijn Vader wil dat Ik mijn lijden draag. En Ik doe wat Hij wil.' Simon Petrus stopt zijn zwaard weg. Dan loopt Jezus naar Malchus en geneest zijn oor. Het bloeden stopt meteen.

De soldaten nemen Jezus gevangen en binden Hem vast. Tussen de soldaten in loopt Jezus de tuin uit. Een grote groep loopt achter Hem aan.

Auteur: HVM

Mij alleen moeten jullie hebben

Neem een NBV-bijbel mee en leg die open bij het hoofdstuk van deze dag. Lees de aangegeven teksten in het verhaal eruit voor.

Inleiding

Toen ik veel jaren geleden op het schoolplein speelde met mijn klasgenoten, deden we soms een spannend spelletje tikkertje. Twee kinderen die elkaars hand vasthielden waren de tikkers. Ze probeerden samen zoveel mogelijk kinderen te vangen. Als ze iemand ving, moesten er drie tikken op de rug worden gegeven. Je kunt je voorstellen hoe dat ging. De gevangene probeerde los te komen zonder tikken op de rug. De tikkers hielden stevig vast, en dat ging niet zachtjes. Soms leek het op worstelen of vechten. Kennen jullie ook zo'n spel? Hoe zou het nu gaan met twee tikkers en een gevangen kind?

De geschiedenis van deze dag gaat ook over gevangen worden. Dat was geen spelletje maar heel serieus. Hoe het ging zal ik je vertellen. Leerling Johannes heeft het opgeschreven. Hij was er zelf bij, al noemt hij zijn eigen naam niet. Pak de Bijbel en lees Joh. 18:1,2 hardop voor.

Bijbelverhaal

Hoe zal het gaan?

De leerlingen zijn nog diep onder de indruk van wat ze meemaakten tijdens het eten in de bovenzaal. Judas was weggegaan en hun Meester had serieuze woorden gesproken. Hij had ook met hen gebeden door samen met hen tot de Vader in de hemel te spreken. Nee, ze hadden niet alles begrepen. Nu lopen ze met elkaar door de pikdonkere avond. De leerlingen weten niet wat er gaat gebeuren. Zwijgend volgen ze Jezus de stad uit, de beek Kidron over. Ze komen in een tuin met olijfbomen. Die kennen ze wel, want hier komen ze vaker. Het is er aardedonker. Plotseling komen hen vanuit het donker fel brandende fakkels tegemoet. Die worden vastgehouden door gewapende soldaten met harde stemmen. Er zijn ook bedienden van de hogepriester en Schriftgeleerden bij. Vooraan loopt hun gids. De leerlingen schrikken; het is Judas! Nu begrijpen ze waarom hij zo vroeg uit de eetzaal vertrok. Johannes, Petrus, Jakobus en de andere leerlingen blijven achter Jezus' rug en houden hun adem in. Ze zijn heel bang. Jezus loopt rustig naar voren en vraagt de soldaten: 'Wie zoeken jullie?'

Lees vers 5,6, en 7.

Rustig zegt Jezus: 'Ik heb jullie al gezegd: 'Ik ben het.' Hij spreidt zijn armen wijd en zegt: 'Als jullie Mij zoeken, laat deze mensen dan gaan!' De leerlingen gaan, geschrokken, dicht bij elkaar staan. Het wordt heel spannend. Petrus kan het niet langer aanzien. Hij is zijn boosheid niet meer de baas nu zijn Meester wordt bedreigd! Om Hem te verdedigen, trekt hij driftig een zwaard uit zijn tas en slaat ermee naar iemand die te dicht bij zijn Meester komt. Hij haalt hard uit en raakt Malchus een bediende van de hogepriester. Diens oor hangt er bloedend bij. Meteen draait Jezus zich om en zegt streng: 'Doe dat zwaard onmiddellijk terug in je tas, Petrus. Dit heeft te maken met de beker die mijn Vader Mij te drinken geeft!' Hij bedoelt; deze opdracht is voor Mij en die voer Ik vrijwillig uit.

Wat is vrijwillig?

Gevangen worden door 2 tikkers is een spelletje. Je kiest vrijwillig wel of niet mee te doen.

Gevangengenomen worden door gewapende soldaten in een donkere nacht, is echt anders. Dat maakt je zo bang, dat je wilt vluchten.

Jezus verstopt of verzet zich niet. Hij stapt juist naar voren en zegt kalm en duidelijk: 'Ik ben het, jullie moeten mij hebben!'

Aan zijn leerlingen laat Hij rustig en duidelijk weten: 'Deze beker (deze opdracht) van de Vader is voor Mij.

Ik zal die drinken en niet vluchten of me verzetten. Daarmee zijn jullie vrij!

→
lees verder op de volgende bladzijde

Om over door te praten:

- Welke manier van doen kunnen de kinderen beter begrijpen?
Je vrijvechten van tikkens en hard weg te lopen óf je vrijwillig gevangen laten nemen zoals Jezus deed?
- Begrijp jij waarom de Heer Jezus kiest voor zich vrijwillig overgeven?
- Zullen we Hem bedanken dat Hij zo deed?

DankUwel

Here Jezus, nooit zullen wij kunnen begrijpen waarom U zich vrijwillig gevangen liet nemen.

Wij, mensen, zouden dat eng vinden en niet durven.

U deed het om de wereld en ons nieuw en goed leven te geven. Vrij van kwaad en dood.

Nee, daar begrijpen wij niet alles van maar wij geloven dat de Vader in de hemel en U dat het beste plan vonden om ons liefdevol vast te houden.

Daarom dronk U de hele beker van dit lijden leeg tot de laatste druppel. Zonder te vluchten. Dank U wel.

Danklied

Voor uw liefde Heer Jezus, Dank U wel...

Op toonhoogte 290:1

Auteur: JHP

Jezus loopt niet weg voor het lijden

Jezus heeft heel veel met zijn leerlingen gepraat. Deze week, op Biddag, hebben we daar iets van gehoord. Jezus weet, dat zijn tijd met de leerlingen op aarde bijna voorbij is. Daarom wil Hij hun nog zo veel mogelijk vertellen over Gods liefde voor de mensen.

Nog even, en dat zal pas écht duidelijk worden hoe groot Gods liefde voor de mensen is. Als Jezus zal lijden en sterven, zodat wij weer in vrede met God kunnen leven. Jezus is met zijn leerlingen naar een stille olijfbosgaard gegaan. Getsemane, heet die plek. Het is een fijne plek, Jezus komt er vaker met zijn leerlingen. Judas, de leerling die Jezus zal verraden, weet dat ook. Hij weet, waar hij Jezus die dag kan vinden. Ook hij gaat naar die tuin. Maar niet alleen. Bij hem is een troep soldaten, en knechten van de hogepriesters en Farizeeën, die zo'n hekel aan Jezus hebben. De soldaten zijn gewapend, de knechten dragen brandende fakkels en lantaarns. Wat doen die mensen daar, juist in die stille tuin? Ze verstoren de rust en de vrede die daar is.

Deze soldaten, en hun knechten, zijn op weg om Jezus gevangen te nemen. Nou, zul je misschien denken, met dat gerammel van hun wapens, met die brandende fakkels, zie en hoor je ze toch van ver aankomen. Wégwezen, denk je misschien. Vluchten, nu het nog kan!

Lees eens mee in de Bijbel, in vers 4:

'Jezus wist precies wat er met Hem zou gebeuren. Hij liep naar hen toe en vroeg: 'Wie zoeken jullie?'

Hè? Jezus wist dat ze voor hem kwamen, en vlucht niet, maar loopt naar hen toe? Hier zien we dat Jezus geen gewoon mens is, maar dat Hij ook God is. Wat zou Hij gedaan hebben als Hij een gewoon mens was geweest? Gevlucht, toch zeker? Lees maar wat de allereerste mens op aarde deed, toen hij wist dat God naar hem op weg was (Genesis 3:8): 'zij verborgen zich voor hem tussen de bomen'. Wat een verschil.

Jezus weet wat er gaat gebeuren. Hij weet dat Hij enorm zal lijden en zelfs sterven. Niet voor zijn eigen fouten, maar voor de fouten van alle mensen. Ook voor die van zijn leerlingen. Hij heeft zelf geen schuld. De mensen om Hem heen, alle mensen op aarde, hebben schuld. Het zou toch makkelijker zijn om tegen God, zijn Vader, te zeggen: straf al die mensen maar, laat hén maar lijden voor hun fouten. Als Jezus mens was geweest, had Hij dat vast gedaan. Net zoals die eerste mens. Lees maar in Genesis 3 vers 12 en 13. Adam zegt: de vrouw, Eva, gaf mij van die verboden vruchten. Zij is de schuldige. Eva zegt: de slang heeft mij misleid, hij is de schuldige. En wat doet Jezus? Zegt Hij: 'God, al die mensen om mij heen hebben fouten gemaakt. Zij zijn de schuldigen, niet Ik.'?

Nee. Jezus zet een stap vooruit. 'Ik ben het.' En nog een keer: 'Ik ben het.' Hij zegt zelfs: 'Laat die andere mensen gaan.' Zij, de échte schuldigen, laat hen gaan. Doe hen geen kwaad. Ik ben het.

Wat denk jij hiervan? Wat vind je van wat Jezus doet? Hij vlucht niet, Hij probeert zich niet te verstoppen, Hij probeert er niet onderuit te komen door te zeggen dat ze een ander moeten hebben, dat Hij niets verkeerd heeft gedaan... Jezus doet maar één ding: een stap naar voren. Ik ben het.

Wat vind je? Wat zou jij doen als er een groep vechtersbazen op je af kwam? Wegrennen? Verstoppen? Of in elk geval jezelf verdedigen en het gevecht aangaan? Of ben je meer van woorden, rechtvaardigheid? Zeg je: 'Jongens, ik heb jullie niets gedaan, kom op hé, doe normaal en ga weg!' Het is in elk geval allemaal beter dan niets doen, toch? Is niets doen eigenlijk niet een beetje laf, de weg van de minste weerstand, een teken van zwakheid? Denk je dat? Denk je dat Jezus niets kon doen tegen die soldaten? Of niets durfde te doen? Lees dan eens wat er in Johannes 18 vers 6 staat: 'Toen hij zei 'Ik ben het,' deinsden de soldaten achteruit en vielen op de grond.' Heel even laat Jezus hier zien wie de machtigste is. Hij hóeft niets te doen. Hij hoeft niet te vluchten, niet te vechten, niet te onderhandelen. Als hij die paar eenvoudige woorden zegt, 'ik ben het', is dat genoeg om de soldaten achterover op de grond te laten vallen. Heel even wordt hier zichtbaar, dat ze niet met een mens, maar met God te maken hebben.

Nog een keer de vraag. Denk je dat Jezus niets kon doen tegen die soldaten? Of niets durfde te doen? Het antwoord is: Hij wilde het niet.

Jezus is niet machteloos. Dat Hij gevangen wordt genomen, is geen nederlaag. Het is niet het einde. Het hoort allemaal bij het plan van God om de mensen te redden, om hun fouten te vergeven, om vrede te krijgen tussen God en mensen. Jezus weet dat. Jezus kent het plan van zijn Vader. Hij weet dat zijn lijden en sterven een doel heeft. De soldaten denken, dat ze Jezus uit de weg ruimen. Hem 'onschadelijk' maken. Maar wat ze eigenlijk doen, is juist het plan van God uitvoeren. Als ze dát eens wisten.

Jezus geeft hier ook een voorbeeld aan ons. Als wij worden aangesproken op de dingen waarin we geloven, als het lastig wordt over de dingen die voor ons belangrijk zijn, wat doen we dan? Lopen we weg? Verstoppen we ons? Wijzen we naar een ander? Jezus deed dat niet. Gaan we vechten? Jezus bestrafte Petrus zelfs, toen die Hem wilde verdedigen. Kijk naar Jezus: hij zette een stap naar voren. Doe dat ook. Als het gaat om de dingen die écht belangrijk zijn in het leven, zet dan een stap naar voren. Houd eraan vast. Uiteindelijk levert dat het meeste op. Kijk maar naar Jezus!

Auteur: MvdB